

Agendapunt : 09
Voorstelnummer : 05-037
Raadsvergadering : 15 mei 2012
Naam opsteller : A.M. Kooiman
Informatie op te vragen bij : A.M. Kooiman, K. Cornet
Portefeuillehouders :

Onderwerp: Aanpassen rapportages via de Planning & Control cyclus en actualisering van de Verordening ex artikel 212 Gemeente Wet

Aan de raad,

Beslispunt: 1. Wijzigen van de Verordening ex artikel 212 Gemeente Wet
---

1. Waar gaat dit voorstel over?

De Raad is niet tevreden over de huidige financiële documenten. De belangrijkste opmerkingen die hierover zijn gemaakt:

- door de samenloop van de Voorjaarsnota met de Perspectiefnota en Jaarrekening en de Najaarsnota met de Begroting, is er ontzettend veel leeswerk, waardoor waardevolle informatie verloren gaat
- veel herhalingen
- geen aansluiting met collegeprogramma
- te veel details
- aansluiting tussen verschillende onderdelen vaak onduidelijk

Met een klankbordgroep van de raad is gesproken over aanpassingen in de P&C cyclus en de opzet van de daarbij behorende documenten, waarbij tegemoet gekomen wordt aan bovenstaande problematiek.

Aanpassing cyclus.

Door de klankbordgroep is gevraagd een voorstel te maken, dat uitgaat van één jaarlijkse tussentijdse rapportage naast Begroting, Jaarrekening en Perspectiefnota, die qua behandeling niet meer samenlopen. De tussentijdse rapportage richt zich op de verschillen en politiek relevante zaken. Voorjaarsnota en Najaarsnota verdwijnen dan.

Documenten.

De opzet / het format van de document moeten voldoen aan de volgende uitgangspunten:

- Voorkom herhalingen
- Zorg dat elk document zelfstandig leesbaar is
- De documenten dienen op elkaar aan te sluiten (einde is start van de volgende)
- In elk document de lezer meenemen door de inhoud: kies een logische volgorde met informatie op hoofdlijnen in een algemeen deel
- In de rapportages alleen ingaan op afwijkingen (inhoudelijk en/of financieel)
- Ook zo rapporteren over de projecten en kredieten
- Geef bij afwijkingen ook de bijsturingmaatregelen aan
- Zorg voor amendeerbare raadsbesluiten.

De P&C cyclus er dan als volgt uit:

Mei	<u>Jaarrekening</u> , Verantwoording (Jaarverslag en Jaarrekening) en analyseren inhoudelijke en financiële verschillen. Naast de rekening een aparte financiële analyse van de verschillen (incidenteel/structureel) met begrotingswijziging voor structurele afwijkingen. Dit zijn twee losse documenten, zodat de accountant tijdig de jaarrekening kan controleren en waarmerken.
Juni	<u>Perspectiefnota</u> , richtinggevende uitspraken voor de op te stellen programmabegroting. Aangegeven wordt wat er op ons afkomt (Rijk, eigen beleid), hoe we daar op kunnen voorsorteren, wat voor financiële middelen we daar voor nodig hebben en hoe die vrij te maken zijn (bezuinigmogelijkheden, inkomsten genereren, oud – voor – nieuw). Met deze nota: sturen op toekomstige beleidsontwikkelingen. Hierbij komt in ieder geval een begrotingswijziging voor autonome ontwikkelingen, zoals loon- en prijsstijging, ontwikkeling kapitaallasten en mutaties Algemene Uitkering, zodat de volgende begroting gebaseerd is op de laatste uitgangspunten.
Aug/sept	Direct na zomerreces: aanbieden <u>tussentijdse rapportage</u> (biedt mogelijkheid voor bijsturing in lopend jaar). De tussentijdse rapportage is het boekwerk waarin over de actuele stand van zaken in het lopende jaar wordt gerapporteerd (verschillen rapportage). Hierin wordt voor de relevante posten aangegeven welke bijsturingmaatregelen het college heeft genomen, cq voorstelt aan de raad, zowel financieel als inhoudelijk. Zo nodig wordt een begrotingswijziging toegevoegd.
Okt/nov	Behandeling <u>begroting</u>
Ad Hoc	Los van de P&C Cyclus rapporteert het college aan de raad indien hij dat, gezien de ontwikkelingen binnen de programma's en de projecten, nodig acht.

Deze cyclus, alsmede delen van de opzet zoals verwoord bij de uitwerking van de betreffende documenten, dienen in de Verordening ex artikel 212 Gemeentewet opgenomen te worden.

Van deze gelegenheid wordt gebruik gemaakt de verordening tevens te actualiseren, te moderniseren en recht te doen aan het uitgangspunt dat de raad op hoofdlijnen bestuurd.

Voor het opstellen van de verordening is gebruik gemaakt van de modelverordening van de VNG. De verordening is zo veel als mogelijk gecompriëerd. Artikelen die voor onze gemeente relevant zijn blijven gehandhaafd.

Naast de hier boven beschreven cyclus is ook de “verloren gegane” subsidieparagraaf weer in de verordening opgenomen.

2. Wat besluit de raad/wat krijgt de raad als hij "ja" zegt?

Leesbare en begrijpelijke financiële documenten, met relevante informatie, die op een logische wijze op elkaar aansluiten.

Uitwerking jaarrekening :

De jaarrekening voldoet qua boekwerk in grote lijnen. Hier zijn ook allerlei wettelijke vereisten. De jaarrekeningen vanaf 2012 volgen de programma's qua tekst en inhoud de vernieuwde begroting 2012. De positief ontvangen lay-out wordt vanaf de jaarrekening 2011 overgenomen.

Aan de verschillende bijlagen worden inleidende stukjes tekst toegevoegd, waarin wordt uitgelegd waarom de bijlage is toegevoegd, welke relatie er is met andere delen van het boekwerk en welke conclusies of inzichten aan de bijlage ontleent kunnen worden. Hierbij wordt ook aangegeven of het een wettelijk vereiste bijlage betreft.

Bij de jaarrekening wordt een apart boekwerk opgesteld, dat erg lijkt op het overzicht financiële mutaties van de oude Voorjaarsnota, waarin per programma een analyse van de verschillen is opgenomen en waarin wordt aangegeven welke afwijkingen structureel doorwerken. In de inleiding van dit boekwerk wordt uitgelegd hoe de beoordeling van posten is aangepakt.

Uitwerking Perspectiefnota:

De Perspectiefnota (PPN) is vooral bedoeld om te sturen op de toekomstige beleidsontwikkeling. Met als basis een zo actueel mogelijk overzicht van het begrotingssaldo, hoogst waarschijnlijk zonder de meicirculaire. Deze laatste gegevens worden verstrekt zodra ze beschikbaar zijn. Dit is doorgaans na dat de PPN gereed is, maar vóór de bespreking in de raad.

Per programma worden de volgende hoofdstukken uitgewerkt:

- Nadere uitwerking beleidsvoorstellen in betreffende jaarschijf van het collegeprogramma
- Verkenning verdere behoefte aan nieuw beleid door diverse (in- en externe) ontwikkelingen
- Verkenning mogelijkheden voor oud voor nieuw
- Verkenning mogelijkheden voor ombuigingen

Dan ontstaat voor de raad een overzicht op basis waarvan dan een richtinggevende uitspraak gedaan kan worden, zodat het college weet wat voor soort uitwerking van de begroting van haar wordt verwacht.

Uitwerking tussentijdse rapportage:

Om bij de Perspectiefnota een zo actueel mogelijk financieel overzicht te geven, wordt gekeken naar de realisatie bij de jaarrekening, maar ook naar de actuele stand van zaken van het lopende jaar. De tussentijdse rapportage is het boekwerk waarin over deze actuele stand van zaken wordt gerapporteerd. Hierin wordt voor de relevante posten aangegeven welke bijsturingsmaatregelen het college heeft genomen, cq voorstelt aan de raad.

Hierbij is een nadeel dat deze ambtelijk wordt afgerond voor het zomerreces. Naar verwachting zijn er tijdens het zomerreces niet veel ontwikkelingen, waardoor dit de feitelijke actualiteit niet hoeft te schaden. Qua werkwijze wordt het stramien van de vernieuwde Najaarsnota 2011 gevolgd:

- Rapportage financiële afwijkingen op hoofdlijnen, waarbij de kleine posten ambtelijk/ college zijn opgelost (passend binnen de begroting, dus zonder effect op het saldo)
- Inhoudelijke rapportage op basis van de programmateksten van de begroting, aangevuld met zaken die politiek gevoelig (kunnen) zijn, zodat de raad optimaal geïnformeerd is.

Voor wat betreft het format:

Hier wordt een zogenoemd verkeerslichtmodel ingevoerd. Alle onderwerpen worden genoemd en voorzien van een score (groen/oranje/rood). Alleen de oranje en rode scores worden voorzien van een toelichting. Bij de toelichting en het uiteindelijke besluit bij de rapportage, uitgaan van de beslissingsbevoegdheid van het college en die van de raad.

De besluitvorming verloopt langs de volgende lijnen:

- In geval er budgetruimte is, wordt deze doorgeschoven naar de Begroting, of kan het college met voorstellen komen hoe dit kan worden ingezet. Het college houdt bij het doen van een dergelijk voorstel rekening met afspraken tussen raad en college over besluitvorming over nieuw beleid met de belangrijkste punten uit de discussie bij de Perspectiefnota.
- In geval er een budgettekort is of dreigt, komt het college met een voorstel hoe dit kan worden gedekt. Hierbij nadrukkelijk onderscheid maken tussen budgetbeheer (daar mogen geen

tekorten uit komen, dus het college zoekt oplossingen binnen de programma's en de begroting) en externe autonome ontwikkelingen (rijksbezuinigingen, belastingopbrengsten, open einde regelingen, etc) waar feitelijk geen andere bijsturingmaatregelen zijn dan temporiseren, kwaliteit verlagen, ombuigen.

Door het tijdstip van behandeling (direct na het zomerreces) is er voldoende tijd om een raadsbesluit uit te voeren in het lopende jaar.

Uitwerking Begroting:

Met de begroting 2012 is een belangrijke stap gezet. Deze zal nog met de klankbord groep geëvalueerd worden. Tot bekend is welke wensen de raad hierover nog heeft, worden nu geen verdere stappen gezet..

3. *Waarom wordt dit onderwerp nu aan de raad voorgelegd?*

Het is een bevoegdheid van de raad om verordeningen vast te stellen. Op dit moment is het mogelijk om bij de start van een nieuwe cyclus de veranderingen door te voeren.

4. *Wie heeft er allemaal met de beslissing van de raad van doen?*

nvt

5. *Waaruit bestaan de andere mogelijkheden om het doel te bereiken?*

Geen, de werkwijze van de verantwoording door het college ligt in wetgeving en de verordening vast.

Over de opzet van de documenten vindt nu besluitvorming plaats.

6. *Wanneer wordt de beslissing van de raad uitgevoerd, gerealiseerd en wanneer wordt de raad daarover gerapporteerd?*

De nieuwe cyclus moet worden uitgewerkt in een gedetailleerde planning. Hierop vooruit lopend, wordt de Jaarrekening 2011 reeds via deze methodiek opgesteld. De verordening treedt in werking de dag na vaststelling.

7. *Welke middelen zijn met dit voorstel gemoeid?*

Met dit voorstel zijn geen geldmiddelen gemoeid, het betreft een andere wijze van verantwoorden en rapporteren.

8. *Waarom moet de raad dit besluit met deze mogelijke oplossing nemen?*

Het is aan de raad om vast te stellen of deze voorgestelde wijze van rapporteren voldoet aan de doelstelling van begrijpelijke en leesbare financiële documenten.

Bijlagen:

- Raadsbesluit
- Verordening

Bergen, 2 april 2012
Commissie van Onderzoek

A.M. Kooiman
Griffier

J.J.A. Houtenbos
voorzitter